RP 49/2020 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om plantmaterial

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om plantmaterial ändras. Genom den föreslagna lagen genomförs kommissionens genomförandedirektiv om växtskadegörare på utsäde och annat växtförökningsmaterial. Samtidigt görs i lagen sådana ändringar som beror på Europeiska unionens förordning om skyddsåtgärder mot växtskadegörare. I lagen görs även vissa tekniska ändringar.

Lagen avses träda i kraft den 31 maj 2020.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1
MOTIVERING 3
1 Bakgrund och beredning 3
1.1 Bakgrund 3
1.2 Beredning 3
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll 4
3 Nuläge och bedömning av nuläget 5
4 Förslagen och deras konsekvenser 6
4.1 De viktigaste förslagen 6
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna 6
5 Remissvar 6
6 Specialmotivering 7
7 Ikraftträdande 10
8 Verkställighet och uppföljning 10
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning 10
LAGFÖRSLAG 14
Lag om ändring av lagen om plantmaterial 14
BILAGA 18
PARALLELLTEXT 18
Lag om ändring av lagen om plantmaterial 18

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Beredningen av propositionen har föranletts av att kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2020/177 om ändring av rådets direktiv 66/401/EEG, 66/402/EEG, 68/193/EEG, 2002/55/EG, 2002/56/EG och 2002/57/EG, kommissionens direktiv 93/49/EEG och 93/61/EEG och genomförandedirektiven 2014/21/EU och 2014/98/EU vad gäller växtskadegörare på utsäde och annat växtförökningsmaterial, nedan *genomförandedirektivet 2020/177*, ska genomföras. I direktivet föreskrivs det om ändringar i gällande direktiv, och syftet med propositionen är att genomföra dessa ändringar genom att ändra lagen om plantmaterial (1205/1994).

Dessutom började Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG, nedan *växtskyddsförordningen*, tillämpas den 14 december 2019. I lagen görs också de ändringar som förordningen föranleder.

Direktiven om saluföring av växtförökningsmaterial ändrades, eftersom bestämmelserna om växtskadegörare och de åtgärder som gäller dem omfördelades mellan växtskyddsförordningen och saluföringsdirektiven. De skadegörare som tidigare reglerades endast genom direktiv om saluföring av växtförökningsmaterial har förts över till växtskyddsförordningen. Med stöd av artikel 37.2 i växtskyddsförordningen har kommissionen genom en genomförandeförordning fastställt en förteckning även över reglerade EU-icke-karantänskadegörare (Union regulated non-quarantine pests) och enligt punkt 4 i den artikeln över de åtgärder som gäller dem. Med dessa avses skadegörare som inverkar negativt på växtförökningsmaterialets kvalitet (nedan kvalitetsskadegörare). I praktiken uppdateras motsvarande förteckningar över växtskadegörare och åtgärder också i saluföringsdirektiven. I fråga om fruktplantor och vinstockar inkluderas åtgärderna dock inte i den genomförandeförordning som utfärdats med stöd av växtskyddsförordningen, utan bestämmelser om dessa åtgärder finns i fortsättningen endast i saluföringsdirektiven, som genomförs nationellt genom lagen om plantmaterial och förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Avsikten är att genom omstrukturering av EU:s växtskyddsbestämmelser och bestämmelserna om växtförökningsmaterial förbättra bestämmelsernas enhetlighet (genom sammanslagning av etiketter och växtpass samt gemensam användning av register) och på så vis minska de yrkesmässiga aktörernas administrativa börda och arbetsmängd. De föreslagna nya bestämmelserna förutsätter även en utökad koordinering mellan de behöriga myndigheterna som ansvarar för medlemsstaternas växtskydd och växtförökningsmaterial. I Finland hör båda ordningarna redan för närvarande till ansvarsområdet för växtproduktion hos Livsmedelsverket.

1.2 Beredning

Genomförandedirektivet 2020/177 bereddes i kommissionens arbetsgrupp och i ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder (DG SANTE). Kommissionen har hört allmänheten och intressentgrupper i beredningsskedet på webbsidan Kom med synpunkter (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_sv). Ständiga kommitténs och arbetsgruppernas dokument finns på kommissionens webbplats (https://ec.europa.eu/food/committees/paff_en). Kommissionen har i form av ett projekt som

organiserats av växtskyddsorganisationen för Europa och medelhavsländerna (EPPO) låtit utföra en bedömning för att förteckna EU-icke-karantänskadegörare (https://rnqp.eppo.int/), dvs. sådana kvalitetsskadegörare som avses i denna proposition. På EPPO:s webbplats finns bakgrundsinformation om projektet samt arbetsgruppernas rekommendationer om de växtskadegörare som ska regleras. Ett undantag från denna bedömning är de växtskadegörare hos frukt- och bärplantor som avses i kommissionens genomförandedirektiv 2014/98/EU och som ännu inte bedömts inom ramen för detta projekt.

För att införliva genomförandedirektivet 2020/177 i den nationella lagstiftningen tillsatte jord- och skogsbruksministeriet ett projekt för beredning av en regeringsproposition. Projektet genomfördes som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Under projektets gång hördes som sakkunniga representanter för Livsmedelsverket. Utlåtanden om utkastet till regeringsproposition begärdes av aktörer inom branschen och sådana instanser som företräder myndigheterna.

Beredningsmaterialet finns tillgängligt på jord- och skogsbruksministeriets webbplats på adressen https://mmm.fi/hanke2?tunnus=MMM017:00/2019.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

Syftet med genomförandedirektivet 2020/177 är att anpassa direktiven om saluföring av växtföröknings- och plantmaterial till de nya växtskyddskrav som EU började tillämpa den 14 december 2019.

Genom ändringar i växtskyddsförordningen och i direktiven om saluföring av växtförökningsoch plantmaterial genomförs regleringen av växtskadegörare som klassificerats som kvalitetsskadegörare på ett nytt sätt i växtskyddsförordningen och saluföringsdirektiven. Före denna reform har så kallade kvalitetsskadegörare endast reglerats i direktiven om saluföring av växtförökningsmaterial, medan andra växtskadegörare har reglerats i växtskyddsdirektivet (2000/29/EG). I samband med reformen upptogs i förteckningen över kvalitetsskadegörare växtskadegörare både från saluföringsdirektiven och växtskyddsdirektivet. Vissa kvalitetsskadegörare befriades från reglering. I samband med reformen förtecknas alla växtskadegörare som klassificerats som kvalitetsskadegörare och gränsvärdena för deras förekomst i den vara som saluförs både i den genomförandeförordning som utfärdas med stöd av växtskyddsförordningen och i saluföringsdirektiven. Åtgärder för att förhindra spridning av kvalitetsskadegörare regleras i växtskyddsförordningen i fråga om alla andra grupper av växtförökningsmaterial (bl.a. grönsaker och prydnadsväxter) utom fruktplantor och vinstockar. En förutsättning för beviljande av växtpass är alltså i fortsättningen att också kraven på kvalitetsskadegörare uppfylls, och därför regleras kvalitetsskadegörarna och de åtgärder som gäller dem (med undantag för fruktplantor och vinstockar) med stöd av växtskyddsförordningen.

Till följd av den ovan beskrivna reformen kommer det dock också att göras ändringar i kraven på fruktplantor (certifierad produktion och material som uppfyller minimikraven), vilka endast kvarstår i direktivet om saluföring av förökningss- och plantmaterial. Till direktivet har fogats nya kvalitetsskadegörare, och bestämmelser om åtgärder för att förhindra deras förekomst finns i genomförandedirektivet 2020/177. Således kommer det inom den certifierade produktionen att införas testning av förekomst av några nya skadegörare, såsom nematoden *Aphelenchoides besseyi* Christie, *Phytophthora fragariae* C.J. Hickman (rödröta) samt flera virus som angriper jordgubbar. För dessa kvalitetsskadegörare har det dock redan tidigare i unionens växtskyddslagstiftning i fråga om växtpass funnits ungefär motsvarande krav, som i fråga om fruktplantor överfördes till direktivet om saluföring av förökningss- och plantmaterial.

Det finns inget nationellt handlingsutrymme vid genomförandet av genomförandedirektivet 2020/177, utan bestämmelserna ska införlivas i den nationella lagstiftningen.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

I lagen om plantmaterial (1205/1994) föreskrivs det om produktion, saluföring och import av plantmaterial för trädgårdsväxter. Genom lagen har bestämmelserna i Europeiska unionens direktiv som gäller plantmaterial satts i kraft, och lagen har under årens lopp ändrats för att motsvara ändrade EU-bestämmelser eller nationella behov.

De EU-direktiv som redan tidigare har satts i kraft nationellt är:

- Rådets direktiv 98/56/EG av den 20 juli 1998 om saluföring av förökningsmaterial av prydnadsväxter och kommissionens direktiv 93/49/EEG om prydnadsväxter och förökningsmaterial av prydnadsväxter.

- Rådets direktiv 2008/72/EG av den 15 juli 2008 om saluförande av annat förönings- och plantmaterial av grönsaker än utsäde och kommissionens direktiv 93/61/EEG om förönings- och plantmaterial av grönsaker.

- Rådets direktiv 2008/90/EG av den 29 september 2008 om saluföring av fruktplantsförökningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion och med stöd av det direktivet tre antagna genomförandedirektiv som gäller tekniska krav, dvs. kommissionens genomförandedirektiv 2014/96/EU (märkning och förpackning), 2014/97/EU (registrering av sorter) och 2014/98/EU (produktionskrav).

De ändringar i gällande direktiv om växtförökningsmaterial som anges i genomförandedirektivet 2020/177 saknas i den nationella lagstiftningen. Därför föreslås det att de ändringar som följer av genomförandedirektivet ska göras i lagen.

Artiklarna 4, 5 och 10 i genomförandedirektivet 2020/177 gäller plantmaterial (fruktplantor, prydnadsväxter och grönsaksplantor) och artiklarna 11 och 12 allt växtförökningsmaterial inom tillämpningsområdet. De ändringar som ingår i dessa artiklar föreslås bli gjorda i lagen om plantmaterial genom denna proposition. Artiklarna 1–3 och 6–9 gäller utsäde och potatis som det i Finland föreskrivs om i utsädeslagen (600/2019).

På bekämpning av växtskadegörare och förhindrande av spridning av dem tillämpas dessutom EU:s växtskyddsförordning och växtskyddslagen (1110/2019).

På grund av nationella behov föreslås i lagen en ny bestämmelse om provtagning utan identifiering vid distansförsäljning av plantmaterial. Distansförsäljningens betydelse har ökat. Vid försäljning på Internet eller på annat sätt vid distansförsäljning ska den behöriga myndigheten också kunna beställa prover anonymt. Motsvarande bestämmelser finns också i växtskyddslagen och i utsädeslagen.

Dessutom föreslås en bestämmelse om att beslut som utarbetats med hjälp av automatisk databehandling och handlingar som hänför sig till behandlingen av ett ärende får undertecknas maskinellt. Användning av maskinell underskrift är ett enklare förfarande än den elektroniska signering av handlingar som avses i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Propositionen innehåller inga nya befogenheter att utfärda författningar på lägre nivå. Jord- och skogsbruksministeriets förordningar om plantmaterial som utfärdats med stöd av bemyndigandena i gällande lag ska uppdateras så att de ändringar som följer av genomförandedirektivet 2020/177 i fråga om reglerade växtskadegörare och åtgärder som gäller dem tas in i förordningarna.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att lagen om plantmaterial ändras för att genomföra genomförandedirektivet 2020/177 samt för att uppfylla de krav som ställs i växtskyddsförordningen. I lagen ska också utföras de ändringar som följer av genomförandedirektivet. Samtidigt ska lagens hänvisningar till den upphävda lagen om skydd för växters sundhet ändras till hänvisningar till växtskyddsförordningen. Dessutom föreslås bestämmelser om provtagning utan identifiering vid distansförsäljning samt om maskinell underskrift, om vilka det på motsvarande sätt föreskrivs också i växtskyddslagen och i utsädeslagen. Hänvisningen till förvaltningsprocesslagen i bestämmelsen om ändringssökande ändras till en hänvisning till lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Också hänvisningarna till Livsmedelssäkerhetsverket ska ändras till hänvisningar till Livsmedelsverket.

I sak förblir systemet oförändrat, och de föreslagna ändringarna gäller i huvudsak komplettering av lagen så att den motsvarar kraven enligt genomförandedirektivet 2020/177 och växtskyddsförordningen.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Det administrativa tilläggsarbete som tillsynen över efterlevnaden av de nya kraven medför för Livsmedelsverket och närings-, trafik- och miljöcentralerna bedöms kunna skötas med nuvarande resurser. Propositionens konsekvenser för myndigheternas verksamhet i fråga om plantmaterial till följd av genomförandet av direktivet är små, eftersom tillsynen över handelsnormerna och kraven på växtskyddet redan i praktiken har slagits samman.

Kraven på egenkontroll och testningen av de nya växtskadegörare som börjat omfattas av bestämmelserna om certifierad produktion av plantmaterial kan innebära ett visst merarbete för de berörda aktörerna och de laboratorier som utför undersökningarna i fråga.

Konsekvenserna av EU:s växtskyddsförordning har bedömts i samband med regeringens proposition med förslag till växtskyddslag (RP 11/2019 rd).

Propositionen kan verkställas och genomföras inom ramarna för statsfinanserna och budgetpropositionen för 2020 Propositionens ekonomiska konsekvenser är små.

5 Remissvar

Denna regeringsproposition har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet i samarbete med Livsmedelsverket.

Propositionen sändes på remiss till justitieministeriet, finansministeriet, jord - och skogsbruksministeriets naturresursavdelning, Livsmedelsverket, Naturresursinstitutet (Luke), Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf, Taimistoviljelijät – Plantskoleodlarna ry, Puutarhaliitto –

Trägårdsförbundet ry, Kauppapuutarhaliitto – Handelsträdgårdsförbundet ry, Suomen Puutarhakauppiaat ry, Finlands Dagligvaruhandel rf, Biodynaaminen yhdistys – Biodynamiska föreningen ry, Förbundet för Ekologisk Odling rf, ProAgria Keskusten liitto ry, Kasvinsuojeluseura ry, Avdelningen för lantbruksvetenskaper vid agrikultur-forstvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet samt Ålands landskapsregering.

Remissvar lämnades av justitieministeriet, finansministeriet, Livsmedelsverket, Naturresursinstitutet (Luke), Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Kauppapuutarhaliitto – Handelsträdgårdsförbundet ry, Suomen Puutarhakauppiaat ry och Biodynaaminen yhdistys – Biodynamiska föreningen ry.

De som svarade på remissen var generellt sett nöjda med propositionen. Livsmedelsverket föreslog att det i paragrafen om godkända laboratorier borde tas in en hänvisning till EU:s kontrollförordning i fråga om de myndighetsprover gällande skadegörare som regleras enligt växtskyddsförordningen. Någon hänvisning har inte lagts till med anledning av yttrandet, eftersom inspektioner i enlighet med växtskyddsförordningen ska utföras med stöd av växtskyddsförordningen och EU:s kontrollförordning. Någon hänvisning till EU:s kontrollförordning behövs inte i lagen om plantmaterial, eftersom lagen om plantmaterial inte omfattas av tillämpningsområdet för EU:s kontrollförordning.

Justitieministeriet ansåg att eftersom den gällande lagen inte har stiftats med grundlagsutskottets medverkan, bör propositionen kompletteras med en redogörelse för vad registreringskravet grundar sig på och en bedömning av regleringens förhållande till näringsfriheten enligt grundlagen. Enligt justitieministeriet bör den del av motiveringen som gäller lagstiftningsordningen kompletteras även i fråga om provtagningen utan identifiering och bemyndigandena att utfärda förordning. Dessutom ansåg justitieministeriet att propositionens motivering bör kompletteras med en beskrivning av hur maskinell underskrift är tillräcklig i förhållande till lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet samt en beskrivning av konsekvenserna av ändringarna i bestämmelserna om ändringssökande. Med anledning av justitieministeriets yttrande har propositionen kompletterats på det sätt som föreslogs i yttrandet.

De remissyttranden som lämnades om regeringens proposition finns på jord- och skogsbruksministeriets webbplats https://mmm.fi/hanke2?tunnus=MMM017:00/2019.

6 Specialmotivering

Lag om ändring av lagen om plantmaterial

3 §. *Godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial*. Kraven på godkännande och registrering av aktörer följer av de EU-direktiv som nämns ovan i avsnitt 3 (Nuläge) och som har genomförts i Finland genom lagen om plantmaterial. Enligt propositionen förblir paragrafens krav på godkännande och registrering av aktörer oförändrade. Det föreslås endast att förfarandet vid ansökan om godkännande och registrering ska förenklas. Enligt 1 mom. ska ansökningar om godkännande och registrering av aktörer i fortsättningen göras centraliserat hos Livsmedelsverket, som också fattar beslut i ärendet och för ett register över aktörerna. Därför överförs bestämmelserna om ansökan om godkännande och registrering hos Livsmedelsverket från 4 mom. till 1 mom. Också bemyndigandet att utfärda närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet genom ministerieförordning överförs till 1 mom. Närings-, trafik- och miljöcentralens roll vid godkännandet och registreringen av aktörer faller bort. Också enligt växtskyddslagen och utsädeslagen för Livsmedelsverket ett register över aktörerna. Paragrafens gällande 4 mom. upphävs. I övrigt ändras paragrafen inte.

3 a §. *Registeruppgifter och behandlingen av dem*. Det föreslås att en ny 7 punkt ska fogas till 1 mom. och att den nuvarande 7 punkten med små ändringar blir 8 punkt. Också i paragrafens 2 mom. föreslås en smärre ändring. I övrigt ändras paragrafen inte. Behandlingen av personuppgifter hänför sig till fullgörande av en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige i enlighet med artikel 6.1 c i EU:s allmänna dataskyddsförordning.

Det föreslås att 1 mom. 7 punkten ändras så att i registret införs uppgifter om tillsynsmyndighetens inspektioner och resultaten av dem samt övriga uppgifter som är nödvändiga vid tillsynen. Aktörernas tidigare verksamhet följs upp i fråga om tillsynen över dem. Om det vid tillsynen har säkerställts att aktören tidigare har iakttagit bestämmelserna, kan detta minska den frekvens med vilken aktören kontrolleras. Den gällande paragrafens 1 mom. 7 punkt blir samtidigt 8 punkt, och enligt den ska i registret föras in uppgifter om brott mot bestämmelser, förelägganden och förbud samt om de påföljder som tillsynsmyndigheten har påfört. Det är fråga om administrativa påföljder. Enligt den gällande punkten kan också straff antecknas i registret, men i fortsättningen ska de inte längre antecknas i detta register.

Enligt 2 mom. i den gällande paragrafen kan en aktör avföras ur registret endast om aktören själv har meddelat Livsmedelsverket att verksamheten har upphört. Eftersom aktörens meddelande om att verksamheten har upphört inte alltid fås, t.ex. på grund av sjukdom, död eller av någon annan orsak, föreslås att det till momentet fogas en bestämmelse om avförande av uppgifter ur registret också i situationer där aktörens verksamhet de facto har upphört. Om det misstänks att verksamheten har upphört, ska tillsynsmyndigheten höra aktören innan uppgifterna kan avföras. Uppgifterna avförs när de inte längre behövs. Det är inte ändamålsenligt att i registret bevara uppgifter om aktörer som inte längre bedriver verksamhet. Uppgifterna avförs dock inte så länge ett beslut om bekämpning av växtskadegörare som meddelats aktören är i kraft.

5 §. *Saluföring av plantmaterial*. Till 1 mom. ska fogas en hänvisning till EU-lagstiftning som gäller plantmaterialets kvalitet och växtskydd. Växtskyddskraven har också samband med kraven i fråga om saluföring av plantmaterial.

Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket plantmaterialet också ska uppfylla de växtskyddskrav som anges i växtskyddsförordningen.

Den gällande paragrafens 2 mom. blir i oförändrad form 3 mom. Det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. och till det fogas en hänvisning till kraven på växtpass. Bemyndigandena att utfärda förordning i det nya 4 mom. kvarstår oförändrade.

Bestämmelserna om växtpass har reviderats i EU-lagstiftningen. Växtpass krävs för alla växter som är avsedda för plantering. Vid försäljning till andra än yrkesmässiga slutanvändare krävs växtpass endast i vissa fall. Till exempel vid försäljning av växter som kan vara värdväxter för päronpest krävs emellertid växtpass även vid försäljning till privatpersoner.

För närvarande föreskrivs det om sammanslagning av växtpass och plantintyg genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Eftersom det också i EU:s växtskyddsförordning föreskrivs om sammanslagning av växtpass och plantintyg, är det ändamålsenligt att skriva ut kravet på växtpass också i lagen om plantmaterial, när detta krav gäller plantmaterial. Om det i samband med certifierat växtmaterial krävs både ett växtpass och ett plantintyg i enlighet med EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial, ska dessa sammanslås till ett dokument. I annat fall kan plantintyg och växtpass sammanslås på samma sätt som för närvarande.

6 a §. *Undersökningslaboratorier*. I 1 mom. preciseras att bestämmelsen endast gäller myndighetsprover från certifierad produktion, och i 2 mom. preciseras att bestämmelsen endast gäller prover från certifierad produktion och prover av förönings- och plantmaterial av grönsaker vilka hör till aktörens egenkontroll. Till 2 mom. fogas dessutom ett omnämnande av att prover som hör till egenkontroll också kan undersökas vid Livsmedelsverket. Paragrafens 3 mom. förblir oförändrat.

6 c §. *Godkända laboratoriers underrättelseskyldighet*. I 1 mom. ska hänvisningen till lagen om skydd för växters sundhet ersättas med en hänvisning till EU:s växtskyddsförordning. I övrigt ändras paragrafen inte.

7 a §. *Tillsynsmyndigheter*. I paragrafen ersätts Livsmedelssäkerhetsverket med Livsmedelsverket, eftersom Livsmedelssäkerhetsverket och Landsbygdsverket slogs samman till Livsmedelsverket den 1 januari 2019.

8 a §. *Provtagning utan identifiering vid distansförsäljning*. Paragrafen är ny och i den föreslås att tillsynsmyndigheten utan att identifiera sig får beställa prover av plant- och förökningsmaterial som aktören erbjuder ut till försäljning genom distanskommunikation. Motsvarande bestämmelse finns i bland annat växtskyddslagen och utsädeslagen.

Distansförsäljningen har fått ökad betydelse, och samtidigt är det svårt och tidskrävande att övervaka distansförsäljningen. Under de senaste åren har det i flera författningar, t.ex. utsädeslagen och växtskyddslagen, tagits in bestämmelser om provtagning vid distansförsäljning. I artikel 36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 625/2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel föreskrivs det om provtagning utan identifiering.

Samtidigt finns det allt oftare ett behov av att för den offentliga kontrollen få prov av det förökningsmaterial som säljs via distansförsäljning så att myndigheterna kan kontrollera bl.a. materialets äkthet och förpackningsmärkningarna. De växtarter eller växtsorter av vilka det beställs prover finns förtecknade i direktiven om plantmaterial. För att förbättra tillsynen borde myndigheten ha möjlighet att göra beställningar anonymt (s.k. mystery shopping). Anonymitet är viktigt för att det ska vara möjligt att se samma information på en webbplats som en konsument ser. När en produkt har beställts ska aktören informeras om att provet har beställts för offentlig kontroll.

När den ansvariga myndigheten har avslöjat sin identitet, kan tillsynen ske på samma sätt som tillsynen över andra aktörer som bedriver försäljning.

12 §. *Avförande ur registret*. I 1 mom. föreslås det att tillsynsmyndigheten ska vara behörig myndighet i stället för närings-, trafik- och miljöcentralen. Då kan både Livsmedelsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen ge aktören en anmärkning om att bestämmelserna inte iakttas samt sätta ut en tid inom vilken noterade fel ska korrigeras.

I 2 mom. föreslås det att Livsmedelsverket i stället för närings-, trafik- och miljöcentralen ur registret ska avföra en aktör som inte längre uppfyller kraven för godkännande eller andra krav som föreskrivs i eller med stöd av denna lag och som trots anmärkning inte korrigerar de fel som noterats i verksamheten. Eftersom Livsmedelsverket enligt den föreslagna 3 § beslutar om godkännande och införande i registret, ska också avförande ur registret höra till Livsmedelsverkets uppgifter. Den som har avförts ur registret ska införas på nytt i registret utan

särskild ansökan, om myndigheten vid en efterkontroll ser att felen har korrigerats. Paragrafens 3 mom. förblir oförändrat.

15 a §. *Maskinell underskrift*. I paragrafen föreslås att beslut som utarbetats med hjälp av automatisk databehandling och handlingar som hänför sig till behandlingen av ett ärende får undertecknas maskinellt. Användning av maskinell underskrift är ett enklare förfarande än den elektroniska signering av handlingar som avses i 16 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, och därför föreslås det att en bestämmelse om det tas in i lagen. Motsvarande bestämmelse finns i bland annat växtskyddslagen och utsädeslagen.

16 §. *Ändringssökande*. Paragrafen ändras så att den motsvarar lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Den behöriga förvaltningsdomstolen bestäms enligt 10 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden, så det föreskrivs inte särskilt om behörig förvaltningsdomstol. Till skillnad från tidigare ska det i paragrafen inte heller ingå ett alternativ att ge in besvärsskriften till den myndighet som fattat beslutet, utan besvärsskriften ska i enlighet med 14 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden ges in till förvaltningsdomstolen.

7 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 31 maj 2020.

8 Verkställighet och uppföljning

Livsmedelsverket ska årligen rapportera till jord- och skogsbruksministeriet om tillsynen och resultaten av den.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Näringsfrihet

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Grundlagsutskottet har dock ansett att tillståndsplikt för näringsverksamhet kan tillåtas av särskilda skäl (GrUU 48/2017 rd, GrUU 46/2016 rd, GrUU 13/2014 rd, GrUU 19/2002 rd). Det har ansett att reglering som gäller anmälnings- eller registreringsplikt som en förutsättning för inledande av näringsverksamhet i sak kan jämföras med reglering som gäller tillståndsplikt (GrUU 58/2010 rd, GrUU 9/2005 rd, GrUU 56/2002 rd, GrUU 45/2001 rd).

Grundlagsutskottet har ansett att begränsningar i näringsfriheten måste vara exakta och noggrant avgränsade. Utskottet har också ansett att det är viktigt att bestämmelserna om villkoren för tillstånd och tillståndets beständighet är så utformade att myndigheternas verksamhet är tillräckligt förutsägbar (GrUU 15/2008 rd, s. 2/II). När det gäller bestämmelser om näringsverksamhet har grundlagsutskottet brukat anse att återkallande av tillstånd är en myndighetsåtgärd som ingriper i individens rättsliga ställning och då har kraftigare effekter än om en ansökan om tillstånd avslås. Därför har utskottet för att lagstiftningen ska vara rätt proportionerad ansett det nödvändigt att möjligheten att återkalla tillstånd binds vid allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser och vid att eventuella anmärkningar och varningar till tillståndshavaren inte har lett till att bristerna i verksamheten har korrigerats (t.ex. GrUU 58/2010 rd, s. 5, GrUU 32/2010 rd, s. 8, GrUU 28/2008 rd, s. 2, GrUU 31/2006 rd, s. 2). Grundlagsutskottet har dessutom ansett att det med avseende på 18 § 1 mom. i grundlagen inte medför problem att återkalla ett godkännande i en situation där en hälsofara inte kan förhindras på något annat sätt (GrUU 37/2005 rd, s. 2/II).

Kravet på registrering av aktörer förblir oförändrat i enlighet med 3 § 1 mom. i den gällande lagen. Registreringskravet baserar sig på kraven i Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för trädgårdsväxter. I förslaget har endast förfarandet för ansökan om registrering förenklats så att godkännandet och registreringen av en aktör i fortsättningen sköts helt och hållet av Livsmedelsverket i stället för av närings-, trafik- och miljöcentralen. Likaså överensstämmer de uppgifter som enligt 3 a § ska antecknas i registret med 3 a § i den gällande lagen och grundar sig på kraven i Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för trädgårdsväxter. I 3 a § 1 mom. i förslaget har det lagts till att det i registret ska antecknas uppgifter om brott mot bestämmelser, föreskrifter och förbud och påföljder för dem. De uppgifterna inverkar på hur ofta kontroller görs. Kontrollfrekvensen kan också minskas, om aktören tidigare har iakttagit bestämmelserna.

Skydd för personuppgifter

I 10 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs att vars och ens privatliv är tryggat och att närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Grundlagsutskottet har nyligen sett över sin praxis i fråga om bestämmelser som gäller skydd för personuppgifter. Enligt utskottet är det i regel tillräckligt med tanke på 10 § 1 mom. i grundlagen att bestämmelserna uppfyller kraven enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning. Enligt utskottet bör skyddet för personuppgifter i fortsättningen i första hand tillgodoses med stöd av dataskyddsförordningen och den nya nationella allmänna lagstiftningen. Lagstiftaren bör alltså vara restriktiv när det gäller att införa nationell speciallagstiftning. Sådan lagstiftning bör vara avgränsad till nödvändiga bestämmelser inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger (se GrUU 14/2018 rd, s. 5). Bestämmelserna om behandling av känsliga uppgifter bör dock fortfarande analyseras utifrån praxisen för tidigare bestämmelser på lagnivå i den utsträckning dataskyddsförordningen tillåter (GrUU 14/2018 rd, s. 5–6).

I propositionen förblir kravet på att leverantörerna ska registreras oförändrat i enlighet med den gällande lagen. Enligt Europeiska unionens rättsakter om produktion och marknadsföring av plantmaterial är en förutsättning för att en leverantör ska få bedriva verksamhet att leverantören registreras. Det ingår inga känsliga uppgifter i de uppgifter som ska registreras. Det föreslås att Livsmedelsverket ska vara personuppgiftsansvarig.

Yttrandefrihet

Enligt 12 § 1 mom. i grundlagen har var och en yttrandefrihet. Till yttrandefriheten hör rätten att framföra, sprida och ta emot information, åsikter och andra meddelanden utan att någon i förväg hindrar detta. Närmare bestämmelser om yttrandefriheten utfärdas genom lag. Saluföring av plantmaterial kan bedömas i förhållande till grundlagens bestämmelse om yttrandefrihet. Den centrala avsikten med bestämmelsen om yttrandefriheten är enligt förarbetena till den att garantera den fria åsiktsbildningen, som utgör grunden för ett demokratiskt samhälle, den fria offentliga debatten, massmediernas fria utveckling och pluralism samt möjligheten till offentlig kritik av maktutövningen (RP 309/1993 rd, s. 60/II). Grundtanken beträffande yttrandefriheten har av tradition ansetts vara framför allt en politisk grundläggande frihet (GrUU 19/1998 rd, s. 5/II). Med spridning avses all slags publicering, spridning och förmedling av meddelanden. De dimensioner av yttrandefriheten som framgår av bestämmelsen bör inte tolkas för snävt (se t.ex. GrUU 52/2010 rd, s. 2). Bestämmelsen förbjuder traditionell förhandsgranskning av meddelanden samt andra ingrepp i yttrandefriheten som innebär hinder i förväg. Att uppställa tillstånd som villkor för publicering av tryckalster är ett exempel på ett sådant hinder (se t.ex. RP 309/1993 rd, s. 61). I bestämmelsen om yttrandefrihet ingår ett lagförbehåll enligt vilket närmare bestämmelser om yttrandefriheten utfärdas genom lag.

Yttrandefriheten hindrar inte att de rättigheter som ingår i den inskränks genom en reglering baserad på efterhandsövervakning, så länge regleringen uppfyller de generella kriterierna för begränsningar i de grundläggande fri- och rättigheterna. Begränsningarna ska bl.a. vara exakta och proportionerliga och får inte ingripa i kärnan i de grundläggande fri- och rättigheterna (se. t.ex. GrUU 26/2002 rd, s. 2/II, RP 309/1993 rd, s. 61/II). Yttrandefriheten tryggas också i artikel 10 i Europakonventionen. Yttrandefriheten och informationsfriheten behandlas också i artikel 11 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Saluföring av plantmaterial utgör inget hinder för utövandet av yttrandefriheten.

Provtagning utan identifiering

Den behöriga myndigheten kan när det gäller plantmaterial som erbjuds till försäljning genom distanskommunikation, såsom internet och annan distansförsäljning, utan att identifiera sig beställa prover av aktörerna. Proverna får användas i den offentliga kontrollen. För utförande av kontroll bör tillsynsmyndigheterna kunna anskaffa prover genom anonyma beställningar (s.k. mystery shopping) som sedan kan analyseras, testas eller bli föremål för verifiering av efterlevnad. Det är fråga om en ny typ av befogenhet, och därför föreslås det en bestämmelse om den i 8 a § i lagförslaget. En motsvarande bestämmelse finns redan i växtskyddslagen och i utsädeslagen.

I grundlagens 21 § 2 mom. sägs det att offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning ska tryggas genom lag. De grunder för god förvaltning och det förfarande i förvaltningsärenden som det föreskrivs om i förvaltningslagen ska iakttas också vid provtagning utan identifiering. När den ansvariga myndigheten har avslöjat sin identitet och att beställningen var en provtagning, kan tillsynen ske på samma sätt som tillsynen över andra aktörer som bedriver försäljning.

Bemyndiganden att utfärda förordning

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska det dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Med anledning av grundlagens 80 § har grundlagsutskottet i sin praxis ställt krav på regleringens exakthet och noggranna avgränsning i bemyndiganden att utfärda förordning (t.ex. GrUU 38/2013 rd). Utskottet har understrukit att ett bemyndigande att utfärda förordning som tas in i lagen måste formuleras så att innehållet i bemyndigandet tydligt framgår av lagen och det avgränsas tillräckligt noggrant (t.ex. GrUU 26/2017 rd).

Förslaget innehåller inga nya bemyndiganden att utfärda förordning. Alla de bemyndiganden att utfärda förordning som ingår i förslaget finns redan i den gällande lagen. Bemyndigandena att utfärda förordning ingår oförändrade i 3, 5, 6 a och 6 c § i förslaget. Bestämmelser i EU-rättsakter ligger bakom varje bemyndigande att utfärda förordning. Användningsområdet för bemyndigandena att utfärda förordning avgränsas noggrant genom lagen om plantmaterial.

Lagförslaget kan enligt regeringens uppfattning behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom genomförandedirektivet 2020/177 och växtskyddsförordningen innehåller bestämmelser som föreslås bli genomförda genom lag och som föreslås bli kompletterade, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om plantmaterial

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om plantmaterial (1205/1994) 3 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1472/2009,

ändras 3 § 1 mom., 3 a § 1 och 2 mom., 5 och 6 a §, 6 c § 1 mom., 7 a 12 och 16 §, sådana de lyder, 3 § 1 mom., 3 a § 2 mom., 6 a § och 6 c § 1 mom. i lag 375/2018, 3 a § 1 mom. i lag 727/2000, 5 § i lagarna 727/2000 och 375/2018, 7 a och 12 § i lag 1472/2009 och 16 § i lag 94/2014, och

fogas till lagen nya 8 a och 15 a § som följer:

3 §

Godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial

Plantmaterial får saluföras och för saluföring produceras, lagras och importeras enbart av sådana leverantörer av plantmaterial som har godkänts och upptagits i det register som för utövande av tillsyn förs av Livsmedelsverket. Ansökan om godkännande och registrering riktas till Livsmedelsverket. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare, enligt vad Europeiska unionens rättsakter om produktion och saluföring av plantmaterial förutsätter, om vilket slag av plantmaterial kravet på godkännande och registrering gäller. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan det dessutom utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om godkännande och registrering.

— —

3 a §

Registeruppgifter och behandlingen av dem

I registret antecknas följande uppgifter:

1) namn och adress för leverantören av plantmaterial samt annan nödvändig kontaktinformation,

2) adresser och kontaktinformation för verksamhetsställena,

3) branschen och produktionsinriktningen för leverantören av plantmaterial,

4) namnet på den ansvariga person som avses i 3 § 2 mom. 3 punkten,

5) det nummer under vilket leverantören av plantmaterial har upptagits i registret,

6) tidpunkten för godkännande av leverantören av plantmaterial,

7) uppgifter om de inspektioner som tillsynsmyndigheten genomfört och resultaten av dem samt övriga uppgifter som är nödvändiga vid tillsynen,

8) uppgifter om brott mot denna lag och mot bestämmelser, föreskrifter och förbud som utfärdats med stöd av den och uppgifter om de påföljder som tillsynsmyndigheten har bestämt.

Uppgifterna avförs ur registret inom tre år från det att leverantören av plantmaterial meddelat Livsmedelsverket att verksamheten upphör eller efter det att leverantörens verksamhet har upphört.

— —

5 §

Saluföring av plantmaterial

Plantmaterial som importeras, saluförs i Finland eller exporteras till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska uppfylla kraven på plantmaterialets kvalitet och växtskyddskraven i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för trädgårdsväxter och i nationella bestämmelser.

Dessutom ska plantmaterialet uppfylla kraven enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG, nedan växtskyddsförordningen.

För säkerställande av plantmaterialets kvalitet och sundhet kan det genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivas att importören på förhand ska underrätta tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör om de partier plantmaterial som avses bli importerade. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom bestämmelser utfärdas om införselorterna för plantmaterial.

Plantmaterialet ska vara försett med ett plantintyg, som innehåller de uppgifter om plantmaterialet som behövs för användningen. Dessutom ska plantmaterialets renhet från reglerade växtskadegörare påvisas med ett växtpass enligt artikel 78 i växtskyddsförordningen i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska anges i plantintyget, plantintygets utformning och om hur anteckningar ska göras i intyget. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan bestämmelser utfärdas också om förpackandet av plantmaterial för saluföring.

6 a §

Undersökningslaboratorier

Sådan hantering och sådana undersökningar av myndighetsprover från certifierad produktion som krävs enligt denna lag ska utföras vid Livsmedelsverket eller vid ett laboratorium som har godkänts av Livsmedelsverket eller av en medlemsstat i Europeiska unionen.

Prover från certifierad produktion och prover av förönings- och plantmaterial av grönsaker vilka hör till egenkontrollen hos en leverantör av plantmaterial ska undersökas vid Livsmedelsverket eller vid ett laboratorium som har godkänts av Livsmedelsverket eller av en medlemsstat i Europeiska unionen.

Närmare bestämmelser om hanteringen av de prover som avses i 1 och 2 mom. och om undersökningsmetoderna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som i Europeiska unionens lagstiftning och i nationella bestämmelser föreskrivs om plantmaterial för trädgårdsväxter.

6 c §

Godkända laboratoriers underrättelseskyldighet

Ett godkänt laboratorium ska utan dröjsmål underrätta den som beställer undersökningen och Livsmedelsverket om resultat som tyder på förekomst av sådana skadegörare som regleras som karantänskadegörare enligt växtskyddsförordningen. Bestämmelser om andra skadegörare för vilka underrättelseskyldighet gäller får dessutom utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som i Europeiska unionens lagstiftning om

plantmaterial för trädgårdsväxter krävs beträffande tillsynsmyndigheternas kännedom om sådana skadegörare.

— —

7 a §

Tillsynsmyndigheter

För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den följs samt för organiseringen av tillsynen svarar Livsmedelsverket, som vid tillsynen kan anlita närings-, trafik- och miljöcentralerna.

8 a §

Provtagning utan identifiering vid distansförsäljning

När det gäller plant- och förökningsmaterial som erbjuds till försäljning genom distanskommunikation får tillsynsmyndigheten utan att identifiera sig beställa prover av leverantörer av plantmaterial. Proverna får användas i den officiella kontrollen. Efter att tillsynsmyndigheten har fått provet ska myndigheten underrätta leverantören av plantmaterialet om att provet har beställts för den officiella kontrollen.

12 §

Avförande ur registret

Om det vid en inspektion konstateras att en leverantör av plantmaterial inte iakttar denna lag eller de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, ska tillsynsmyndigheten ge leverantören en anmärkning och vid behov sätta ut en tid inom vilken de i verksamheten noterade felen ska korrigeras.

Livsmedelsverket ska ur registret avföra en leverantör av plantmaterial som väsentligen bryter mot de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den och som trots anmärkning inte korrigerar de fel som noterats i verksamheten.

Den som avförts ur registret ska omedelbart utan särskild ansökan på nytt införas i registret, när orsaken till avregistreringen har avlägsnats.

15 a §

Maskinell underskrift

Beslut som utarbetats med hjälp av automatisk databehandling och de handlingar som hänför sig till ärendet får undertecknas maskinellt.

16 §

Ändringssökande

I fråga om beslut som avses i 3 § får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut som avses i 10 § 1 och 2 mom. ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts beslutar något annat.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

Helsingfors den 16 april 2020

Statsminister

Sanna Marin

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Bilaga
Parallelltext

Lag

om ändring av lagen om plantmaterial

I enlighet med riksdagens beslut:

upphävs i lagen om plantmaterial (1205/1994) 3 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1472/2009,

ändras 3 § 1 mom., 3 a § 1 och 2 mom., 5 och 6 a §, 6 c § 1 mom., 7 a 12 och 16 §, sådana de lyder, 3 § 1 mom., 3 a § 2 mom., 6 a § och 6 c § 1 mom. i lag 375/2018, 3 a § 1 mom. i lag 727/2000, 5 § i lagarna 727/2000 och 375/2018, 7 a och 12 § i lag 1472/2009 och 16 § i lag 94/2014, och

fogas till lagen nya 8 a och 15 a § som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	3 §
Godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial	*Godkännande och registrering av leverantörer av plantmaterial*
Plantmaterial får saluföras och för saluföring produceras, lagras och importeras enbart av sådana leverantörer av plantmaterial som har godkänts och upptagits i det register som för utövande av tillsyn förs av Livsmedelsverket. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare, enligt vad Europeiska unionens rättsakter om produktion och saluföring av plantmaterial förutsätter, om vilket slag av plantmaterial kravet på godkännande och registrering gäller.	Plantmaterial får saluföras och för saluföring produceras, lagras och importeras enbart av sådana leverantörer av plantmaterial som har godkänts och upptagits i det register som för utövande av tillsyn förs av Livsmedelsverket. Ansökan om godkännande och registrering riktas till Livsmedelsverket. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare, enligt vad Europeiska unionens rättsakter om produktion och saluföring av plantmaterial förutsätter, om vilket slag av plantmaterial kravet på godkännande och registrering gäller. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan det dessutom utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om godkännande och registrering.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Ansökan om godkännande och registrering riktas till Livsmedelssäkerhetsverket och ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen. Beslut om godkännande och registrering fattas av närings-, trafik- och miljöcentralen. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare	(4 mom upphävs)

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
bestämmelser utfärdas om det ansökningsförfarande som gäller godkännande och registrering.	
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
3 a §	3 a §
Registeruppgifter och behandlingen av dem	*Registeruppgifter och behandlingen av dem*
I registret antecknas följande uppgifter: 1) namn och adress för leverantören av plantmaterial samt annan nödvändig kontaktinformation, 2) adresser och kontaktinformation för verksamhetsställena, 3) branschen och produktionsinriktningen för leverantören av plantmaterial, 4) namnet på den ansvariga person som avses i 3 § 2 mom. 3 punkten, 5) det nummer under vilket leverantören av plantmaterial har upptagits i registret, 6) tidpunkten för godkännande av leverantören av plantmaterial, 7) de förbud, straff och andra åtgärder som föreskrivits med stöd av 10–14 §.	I registret antecknas följande uppgifter: 1) namn och adress för leverantören av plantmaterial samt annan nödvändig kontaktinformation, 2) adresser och kontaktinformation för verksamhetsställena, 3) branschen och produktionsinriktningen för leverantören av plantmaterial, 4) namnet på den ansvariga person som avses i 3 § 2 mom. 3 punkten, 5) det nummer under vilket leverantören av plantmaterial har upptagits i registret, 6) tidpunkten för godkännande av leverantören av plantmaterial, 7) *uppgifter om de inspektioner som tillsynsmyndigheten genomfört och resultaten av dem samt övriga uppgifter som är nödvändiga vid tillsynen,* 8) *uppgifter om brott mot denna lag och mot bestämmelser, föreskrifter och förbud som utfärdats med stöd av den och uppgifter om de påföljder som tillsynsmyndigheten har bestämt.*
Uppgifterna avförs ur registret när tre år förflutit efter det att leverantören av plantmaterial meddelat Livsmedelsverket att verksamheten upphört.	Uppgifterna avförs ur registret *inom* tre år från det att leverantören av plantmaterial meddelat Livsmedelsverket att verksamheten upphör *eller efter det att leverantörens* verksamhet har upphört.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
5 §	5 §
Saluföring av plantmaterial	*Saluföring av plantmaterial*
Plantmaterial som importeras, saluförs i Finland eller exporteras till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall uppfylla kraven på plantmaterialets kvalitet och växternas sundhet enligt vad som bestäms genom förordning av jord- och	Plantmaterial som importeras, saluförs i Finland eller exporteras till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska uppfylla kraven på plantmaterialets kvalitet och växtskyddskraven i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
skogsbruksministeriet med beaktande av Europeiska gemenskapens bestämmelser om produktion och saluföring av plantmaterial samt internationella avtal som är bindande för Finland.	om plantmaterial för trädgårdsväxter och i nationella bestämmelser. Dessutom ska plantmaterialet uppfylla kraven enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG, nedan *växtskyddsförordningen*.
För säkerställande av plantmaterialets kvalitet och sundhet kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivas att importören på förhand ska underrätta tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör om de partier plantmaterial som avses bli importerade. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom utfärdas bestämmelser om införselorterna för plantmaterial.	För säkerställande av plantmaterialets kvalitet och sundhet kan det genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivas att importören på förhand ska underrätta tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör om de partier plantmaterial som avses bli importerade. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan dessutom bestämmelser utfärdas om införselorterna för plantmaterial.
Plantmaterialet skall vara försett med ett plantintyg, som innehåller de uppgifter om plantmaterialet som behövs för användningen. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som skall anges i plantintyget, plantintygets utformning och om hur anteckningar skall göras i intyget. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan bestämmelser utfärdas också om förpackandet av plantmaterial för saluföring.	Plantmaterialet ska vara försett med ett plantintyg, som innehåller de uppgifter om plantmaterialet som behövs för användningen. Dessutom ska plantmaterialets renhet från reglerade växtskadegörare påvisas med ett växtpass enligt artikel 78 i växtskyddsförordningen i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska anges i plantintyget, plantintygets utformning och om hur anteckningar ska göras i intyget. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan bestämmelser utfärdas också om förpackandet av plantmaterial för saluföring.
6 a §	6 a §
Undersökningslaboratorier	*Undersökningslaboratorier*
Sådan hantering och sådana undersökningar av myndighetsprover som krävs enligt denna lag ska utföras vid Livsmedelsverket eller vid ett laboratorium som har godkänts av	Sådan hantering och sådana undersökningar av myndighetsprover från certifierad produktion som krävs enligt denna lag ska utföras vid Livsmedelsverket eller vid ett

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Livsmedelsverket eller av en medlemsstat i Europeiska unionen.	laboratorium som har godkänts av Livsmedelsverket eller av en medlemsstat i Europeiska unionen.
Prover som hör till aktörens egenkontroll ska undersökas vid ett laboratorium som Livsmedelsverket godkänt för ändamålet eller vid ett laboratorium som har godkänts för undersökning av myndighetsprover.	Prover från certifierad produktion och prover av förönings- och plantmaterial av grönsaker vilka hör till egenkontrollen hos en leverantör av plantmaterial ska undersökas vid Livsmedelsverket eller vid ett laboratorium som har godkänts av Livsmedelsverket eller av en medlemsstat i Europeiska unionen.
Närmare bestämmelser om hanteringen av de prover som avses i 1 och 2 mom. och om undersökningsmetoderna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som i Europeiska unionens lagstiftning och i nationella bestämmelser föreskrivs om plantmaterial för trädgårdsväxter.	Närmare bestämmelser om hanteringen av de prover som avses i 1 och 2 mom. och om undersökningsmetoderna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som i Europeiska unionens lagstiftning och i nationella bestämmelser föreskrivs om plantmaterial för trädgårdsväxter.
6 c §	6 c §
Godkända laboratoriers underrättelseskyldighet	*Godkända laboratoriers underrättelseskyldighet*
Ett godkänt laboratorium ska utan dröjsmål underrätta den som beställer undersökningen och Livsmedelsverket om resultat som tyder på förekomst av sådana skadegörare som avses i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003). Bestämmelser om andra skadegörare för vilka underrättelseskyldighet gäller får dessutom utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som i Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för trädgårdsväxter krävs beträffande tillsynsmyndigheternas kännedom om sådana skadegörare.	Ett godkänt laboratorium ska utan dröjsmål underrätta den som beställer undersökningen och Livsmedelsverket om resultat som tyder på förekomst av sådana skadegörare som regleras som karantänskadegörare enligt växtskyddsförordningen. Bestämmelser om andra skadegörare för vilka underrättelseskyldighet gäller får dessutom utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, med iakttagande av vad som i Europeiska unionens lagstiftning om plantmaterial för trädgårdsväxter krävs beträffande tillsynsmyndigheternas kännedom om sådana skadegörare.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
7 a §	7 a §
Tillsynsmyndigheter	*Tillsynsmyndigheter*
För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den efterföljs samt för organiseringen av tillsynen svarar	För verkställigheten av denna lag samt för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den följs samt för organiseringen av tillsynen svarar Livsmedelsverket, som vid

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Livsmedelssäkerhetsverket, som vid tillsynen kan anlita närings-, trafik- och miljöcentralerna.	tillsynen kan anlita närings-, trafik- och miljöcentralerna.
	8 a §
	Provtagning utan identifiering vid distansförsäljning
	När det gäller plant- och förökningsmaterial som erbjuds till försäljning genom distanskommunikation får tillsynsmyndigheten utan att identifiera sig beställa prover av leverantörer av plantmaterial. Proverna får användas i den officiella kontrollen. Efter att tillsynsmyndigheten har fått provet ska myndigheten underrätta leverantören av plantmaterialet om att provet har beställts för den officiella kontrollen.
12 §	12 §
Avförande ur registret	*Avförande ur registret*
Om det vid en inspektion konstateras att en leverantör av plantmaterial inte iakttar denna lag eller de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, ska närings-, trafik- och miljöcentralen ge leverantören en anmärkning och vid behov sätta ut en tid inom vilken de i verksamheten noterade felen ska korrigeras.	Om det vid en inspektion konstateras att en leverantör av plantmaterial inte iakttar denna lag eller de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, ska tillsynsmyndigheten ge leverantören en anmärkning och vid behov sätta ut en tid inom vilken de i verksamheten noterade felen ska korrigeras.
Närings-, trafik- och miljöcentralen ska ur registret avföra en leverantör av plantmaterial som trots anmärkning inte korrigerar de fel som noterats i verksamheten.	Livsmedelsverket ska ur registret avföra en leverantör av plantmaterial som väsentligen bryter mot de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den och som trots anmärkning inte korrigerar de fel som noterats i verksamheten.
Den som avförts ur registret ska omedelbart utan skild ansökan på nytt införas i registret, då orsaken till avregistreringen avlägsnats.	Den som avförts ur registret ska omedelbart utan särskild ansökan på nytt införas i registret, när orsaken till avregistreringen har avlägsnats.
	15 a §
	Maskinell underskrift
	Beslut som utarbetats med hjälp av automatisk databehandling och de handlingar

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	som hänför sig till ärendet får undertecknas maskinellt.
16 §	16 §
Ändringssökande	*Ändringssökande*
Omprövning av beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen enligt 3 § får på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen begäras hos den myndighet som fattat beslutet.	*I fråga om beslut som avses i 3 § får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).*
Ändring i andra förvaltningsbeslut enligt denna lag och i beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).	*Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).*
Behörig förvaltningsdomstol är den förvaltningsdomstol vars domkrets beslutet huvudsakligen hänför sig till antingen på grund av områdets läge eller näringsidkarens hemort. Besvärsskriften får ges in också till den myndighet som fattat beslutet. Myndigheten ska utan dröjsmål sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande över besväret till förvaltningsdomstolen.	*Ett beslut som avses i 10 § 1 och 2 mom. ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts beslutar något annat.*
I ett beslut av förvaltningsdomstolen får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Ändring i ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket besvär över ett ärende enligt 1 mom. har avgjorts får dock sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.	
Ett beslut enligt 10 § 1 och 2 mom. ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.	

Denna lag träder i kraft den 20 .
